

Støt POV - og få medlemsfordele

Støt os og modtag Paavo Matsins 'Gogol Disko' som gratis e-bog, hvis du vil sikre POV som uafhængigt medie for debat, borgerstemmer og ekspertanalyser.

25 kr./md. →

50 kr./md. →

100 kr./md. →

pov. INTERNATIONAL
NYE STEMME, SYNSPUNKTER OG JOURNALISTIK - ONLINE HVER DAG - UGBREV HVER FREDAG

Bør du betale ned på dit realkreditlån når du går på pension?

Har du investeringer for mere end 2,5 mio. kr., bør du **downloade** **til pensionsplanlægning** og få løbende inspiration omkring pensi

Lars Ole Nielsen: Pen og papir, fortiden og de indre billeder

Publiceret 09/04/2020 i Kultur/Bøger
af **Malou Wedel Bruun**

BØGER // ANMELDELSE – Det er altid på sin plads at afspille den indre film om sit liv og se, om den holder; om livet vitterligt er blevet levet. Midt i coronakrisen og påsken bruger filmfotograf Lars Ole Nielsen sit blik i en billedrig og levende digtsamling, *“Du har tid”*, direkte inspireret af sin kræftsygdom. Anmeldt af Malou Wedel Bruun.

Lige nu lever hele verden i en undtagelsestilstand, og alle fra sociologer og psykologer til økonomer og klimaforskere gnider sig i hænderne over de mange nye forskningsemner, coronakrisen medfører. For hvad sker der med os, når vi kollektivt oplever at være alene i vildmarken? Hvem er vi, mens det står på? Og hvem bliver vi efter?

Måske sker der ingenting post-corona. Måske går vi tilbage til præcis de samme vaner, den samme overflade, den samme hektiskhed. Vi har fået pistolen for panden, men det er russisk roulette; der er ikke seks kugler i kammeret. Og det ved vi godt, inderst inde, mens vi hjemmeskoler børnene, farer i Bilka og i havecenteret og drikker fredagsskål på Zoom. Men det er nok ikke decideret usundt for os lige at blive rusket i og mindet om, at livet ikke varer evigt.

“

I digtet *‘metastase’* sammenlignes sygdommen med en giftig efeu; ”et dystopisk kunstværk”

Det faktum bliver de kronisk syge mindet om dagligt. Og deres motivation for at ændre livsstil er derfor også lidt større, end de hjemmearbejdendes. En af dem er filmfotografen Lars Ole Nielsen. Med en tankevækkende timing udkommer hans debut-digtsamling, *'Du har tid'*, midt i coronakrisen og skal dermed kæmpe om opmærksomheden med SoMe-challenges, debat om, hvorvidt Sverige eller resten af verden har den rette tilgang til bekæmpelse af smitten, en kulturminister, som finder det upassende at tale om kultur, og klummer om, at vi nu har forstået, at naturen er evig, men at vi mennesker skal dø.

Fortiden og de indre billeder

Lars Ole Nielsen har haft fire år til at forstå, at han skal dø, nemlig siden han fik konstateret prostatacancer i en alder af 53 år. En sygdom, der ikke bare varsler en snarlig ende på livet, men hvis forsøg på helbredelse gør en ende på den del af maskuliniteten, der sidder i testiklerne.

Man bliver medicinsk kastreret, og digtenes jeg konfronterer sin nu reducerede identitet som mand, sin libido med ordene: "da du rejste/efterlod du et sår i mig/på størrelse med/Taj Mahal". Den dømte i digtene slår sig dog i tøjret; nægter at give sygdommen det sidste ord. Nægter at glemme, hvor levende, han har været, hvor meget mand.

Og måske derfor har han effektivt skiftet sit filmkamera, fremtiden og den ydre verden ud med pen og papir, fortiden og de indre billeder. For at være i førersædet og være den, der siger det, der skal siges. Være i kontrol og i det mindste tage ejerskab over nuet. Og at gøre det på en befriende enkel, ligetil og finurlig vis. Som der afsluttende står i digtet *'narrativ'*: "uden at ryste på hånden/sammenfatter min/svigefulde pen/det hele til/Filmen om mig".

Du har tid

Digte

Lars Ole Nielsen

FORLAGET
muse

En ”film”, der viser meget konkrete og koncentrerede billeder, men kun i glimt handler om de tre børn, man forstår han har. Snarere handler de om den dødsdømtes liv som krop: som rejsende, som misbruger og som elskende. En krop, for hvilken fysisk kærlighed nu er reduceret til berøringer og blikke, men som stadig kan danse tæt en sen aften på Dronning Louises Bro, som i digtet *’lukketid’*.

I digtet *’tretten år’*, om den dreng, han var 40 år før dødsdommen, forener han kroppen og det blik, der senere skulle blive filmfotografens og digterens: ”midt på aftenen/i en by/smukt oplyst af sne/står jeg neden for/dit vindue/håber på at få et glimt/af dig/Ikke andet/bare et lille glimt/det er nok”. Apropos digtets du, ændrer det sig alt efter situationen og blikket; det kan som her være ungdommens udkårne, men også en læge, en kæreste, en suicidal barndomsven, hustruen, kræften eller altså libidoen ... Den eneste konstant er et konfronterende, observerende jeg i forskellige livsfaser. Livsfaser, hvor det, der set udefra burde stå som højdepunkter; f.eks. eksotiske rejsemål, nu har farver, som set i bakspejlet ”falmer nådesløst” (digtet *’med lukkede øjne’*).

Til gengæld står enkelte nuer med stoffer, musik og kvinder stadigt berusende smukt og energigivende mejslet i erindringen. Også de smerteligste af de nye; som når jeget i digtet *’rustvogn’* kigger på den elskede ved siden af sig i bilen og ved, at hun sidder fordybet i tankerne om sin fremtid, mens han kun har fortid og nutid: ”vi er hinandens fanger/i en ny virkelighed/kilometervis fra nærvær/og ægte kys/men jeg rækker ikke ud/jeg ved godt at jeg ikke/ser din sjæl igen/vi to er kørt hver til sit”.

I eventyrene har man besejret trolden, hvis man kender dens navn. I digtet *’metastase’* sammenlignes sygdommen med en giftig efeu; ”et dystopisk kunstværk”, som har ”bredt sine klæbrige stængler ud/fra mine lår/den er kravlet rundt om min hofte/videre ud og op ad hele

min rygrad/dens blade vokser i mine/lymfekirtler og mit blod/den har overtaget min sjæl/og min tid". Og lægen betragtes som sygdommens medskyldige. Hans kontor, "minder om et/gerningssted/du minder om en/simpel tyv/jeg mistænker dig/for at have stjålet alt jeg/ejede" (*'grand theft'*).

Andre steder beskrives livet som at gå rundt i Tjernobyl og lede efter "den sti/der ud af det blå forsvandt", eller på skizofren vis som at være en hjemvendt soldat med PTSD, der skal kunne gå i supermarkedet uden at panikke. Fortiden som filmfotograf fornægter sig ikke.

Og selv om nogle af digtene kan virke underligt malplacerede og unødigt kække og larmende, forstår man, at de også er en del af historien om jeg'et, der igennem livet ofte er rejst ud i verden uden at se sig tilbage, fuld af tillid og åben for at prøve alle fristelser.

Dog beruses han kun af sin puls og af udsigten, da han endelig sidder på Verdens tag, Himalaya, i digtet af samme navn: "gider aldrig rejse hjem igen/vil bare uddanne mig til/ensom junkie/her på den yderste kant/af Kashmir/skide under åben himmel/og kigge på sne til jeg dør/det her er ambitionen/det her er mit svar på det/simple liv".

Digtsamlingens titel, '*Du har tid*,' er taget fra hospitalets indkaldelse i E-boks, men kan også læses som et budskab til os, der endnu kan planlægge vores fremtid nogenlunde ubekymret, Corona eller ej.

Så hvad kan vi, de endnu umiddelbart længe levende, lære af den, der ved, han lever på lånt tid?

I digtet '*fri*' skriver Lars Ole Nielsen: "lige i det øjeblik/hvor alt forsvinder/som drivtømmer ned ad/en ukontrollerbar flod/hvor alt hvad du var/igennem tid og rum/opløses/i det sekund du slipper/ved du at/intet af det der var/hverken kan eller skal/komme tilbage".

Op til påsken og i et liv, hvor tæppet så let rives væk under os, når vi mister kontrol, fordi vi intet har, som er større end os selv, fristes man til at sige: Amen.

LÆS ALLE MALOU WEDEL BRUUNS TEKSTER PÅ POV HER.

Lars Ole Nielsen: Du har tid
Forlaget Muse, 124 sider, 159,95 kr.

Læs også: [Hvorfor er lykken så lunefuld](#)

Facebook kommentarer

0 kommentarer

Sortér efter

Ældste

Tilføj en kommentar ...

[Plugin til Facebook-kommentarer](#)

Modtag POV Weekend, følg os på Facebook – eller støt vores arbejde

Modtag ugens væsentligste analyser,
anmeldelser og essays i **POV Weekend** –
hver fredag morgen.

Det er gratis, og du kan tilmelde dig her

JA TAK, SEND MIG POV WEEKEND

POV er et åbent og uafhængigt dansk non-
profit medie.

**Har du mulighed for at støtte vores
arbejde? Bliv frivilligt støttemedlem her**

MALOU WEDEL BRUUN

SENESTE ARTIKLER

Malou Wedel Bruun er redaktør, skribent og boganmelder. Cand.mag. i dansk og bl.a. tidligere redaktør/redaktionschef på dansk ELLE (2008-19). Se evt. mere på Instagram @malouwedelbruun

Ugens overblik

POV WEEKEND samler hver fredag morgen ugens væsentligste debatindlæg, analyser, anmeldelser og essays i et skarpt ugebrev.

Det er selvfølgelig **HELT GRATIS** at modtage, og du kan uforpligtende tilmelde dig her →

Emailadresse

Fornavn

Efternavn